

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden

Landelijk Platform Slavernijverleden

Persoonlijk
Burgemeester E. Van der Laan
Via zijn Kabinet

Betreft: gesprek 14 juli 2016

Bijlage 1: brief LPS van 1 juli 2016

Den Haag, 15 juli 2016

Geachte burgemeester,

Ten vervolge op onze brieven van 11 april en 1 juli jl. (persoonlijk aan u gericht) wil ik u mede namens de achterbanorganisaties van het Landelijk Platform Slavernijverleden (in het vervolg LPS) bedanken voor de gemoedelijkheid waarmee u een delegatie van de Landelijke Verzetsbeweging gisteren tijdens het gesprek tegemoet bent getreden.

U hebt vooral blijk gegeven dat u de gerezen kwestie ter zake de Nationale Herdenking hoog opvat. U heeft tijdens het gesprek vertrouwen uitgestraald en hoop gegeven dat u nu wenst dat de Zaak zelve naar tevredenheid wordt opgelost.

Zonder u te willen beïnvloeden de uitkomst kan voor wat het LPS betreft maar in één richting uitwijzen: **de Datum van de Nationale Herdenking wordt in ere hersteld en er komt een Nationale 1 juli HerdenkingsCommissie waarin de civil society, nazaten van de tot slaaf gemaakten zijn vertegenwoordigd. Een Commissie waarin Rijk en gemeentebestuur van Amsterdam zijn vertegenwoordigd. Subcommissies die input leveren in het kader van de Nationale inspraak.** Belangrijk is dat we deze nationale aangelegenheid uit handen halen van personen die hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden te ruimhartig hebben geïnterpreteerd. Om het eerbiedig te zeggen. Het is om die reden dat we op dit moment geen enkele behoefte hebben aan mediation.

Voor het LPS was het vooral belangrijk te ervaren hoe u tegen de Verzetsbeweging aankijkt: een klein groepje dat niets voorstelt, een stelletje oproerkraaiers die de schande over zich heen hebben gehaald op 30 juni door de Herdenking te verstoren of anderszins. Zonder partij te trekken heeft u ons laten voelen dat we een serieuze gesprekspartner zijn. U heeft ons het gevoel gegeven dat we bestaan. Onze ervaring tijdens het gesprek is vooral de WAARDE die u toekent aan inspraak van de Nazaten van de tot slaaf gemaakten op dit moment. Meer is niet nodig om te zeggen. Uit het officieel gespreksverslag zullen we vanzelf merken of dat wat aan het papier is toevertrouwd onze ervaringen weerspiegelt.

Burgemeester:

tijdens de belangenafweging is het vooral van belang dat u rekening houdt met het 'karakter' van de verschillende (betrokken) partijen. Gaat u er maar rustig van uit dat er vele belangen zijn die rondom deze aangelegenheid een rol spelen. Analyse leert dat:

- Er zijn er die vanwege hun activiteiten op het gebied van het Herdenken door het NiNsee (al dan niet door middel van financiële middelen) worden gefaciliteerd. Je merkt dan een gedrag

van enerzijds begripvol naar de kant van het NiNsee toe. Anderzijds een begripvolle houding naar de kant van het Verzet toe, Het laatste, door deel te nemen aan verzetsactiviteiten omdat men er heilig van overtuigd is dat NiNsee fout zit met de verplaatsing van de Herdenkingsdatum naar 1 juli.

- Er is ook een zogenoemde (zwarte) middenklasse gesignaleerd die so wie so niet zoveel danwel nooit iets op heeft (gehad) met de zogenaamde onderkant van de (zwarte) samenleving en het VERZET daarom een verwerpelijke kwalificatie toekent. Ze zien het Verzet vooral als een aangelegenheid van een laag opgeleide massa en voor zover hoogopgeleiden deelnemen, worden ze weggezet als radicaal. Een zwarte middenklasse die als referentiekader heeft daar waar besluiten worden genomen in het kader van het eigen belang. Ook, omdat ze anders niet gezien zouden worden als het gevolg van institutionele discriminatie. De semi analfabeet die meer weet wat er 'in de straten gebeurt', oog in oog staat met de sociaal zwakkeren en inspraak eist om situaties te bespreken met als doel ze tot een goede einde te brengen wordt meestal weggezet als de oproerkraai. Dit, terwijl het juist om een belangrijke entiteit gaat die als ernaar geluisterd zou worden en navenant behandeld de samenleving er anders uit zou zien.

In dit verband: wie het Amsterdams Zuid Oost Bestuurscommissie debat tijdens de behandeling van de Motie FIL inzake het leggen van de krans op 30 juni heeft geluisterd en de statement van het Bestuurscommissie lid van GroenLinks heeft gevolgd, zal onmiddellijk tot de conclusie zijn gekomen dat het inlevingsvermogen van vele politici zoek is.

Dat is wellicht één van de redenen dat de stem van het electoraat tijdens parlementaire, provinciale en gemeentelijke verkiezingen in een richting opgaat die menigeeen doet sidderen (meestal) van ongeloof nadat de stemmen zijn uitgebracht.

Terwijl de Amsterdamse Ouderenpartij Fractie een goed pleidooi heeft gehouden in het belang van de senioren, die de 1 juli Nationale Herdenking pleegden bij te wonen en vanwege de splitsing, twee dagen op en neer moesten reizen om Herdenken en Vieren bij te wonen en het als een aanslag ervaren op hun portemonnee, ervaren we aan de andere kant een zwarte Amsterdamse gemeenteraadslid van de fractie, ook van GroenLinks, die een tegenovergestelde pleidooi hield. Een pleidooi waaruit bleek dat deze politicus de realiteit volkomen uit het oog was verloren. Onze conclusie (op basis van observaties) is dat het Verzet van deze Amsterdamse Ouderenpartij Fractie door het gemeentebestuur van Amsterdam is onderschat en niet serieus genomen.

Een niet onbelangrijke detail: er zijn bij ons berichten binnengekomen dat, ten opzichte van andere jaren, kraamhouders verliezen hebben geleden op 1 juli jl. tijdens het Keti Koti festival. Los van de weersomstandigheden is de observatie bij de gedupeerde kraamhouders dat er minder mensen het festival hebben bezocht. De vraag nu is welke de effecten (nog meer) zijn ten gevolge van het splitsingsbesluit?

- Er zijn er ook die activiteiten die tot doel hebben te dekoloniseren en/of racisme tot de wortel aan te pakken ranken als radicaal. Verzet tegen het fenomeen zwarte piet bijvoorbeeld en tegen het verwerpelijk paneel op de gouden koets worden al gauw geïnterpreteerd als het verstoren van een traditioneel kinderfeest respectievelijk als bizar. Er is dus zoveel die zwarte mensen die willen opkomen voor gerechtigheid niet mogen doen in de ogen van derden in dit land dat je je afvraagt of er sprake is van twee soorten burgers: de ene die wordt getolereerd en de andere die niet wordt getolereerd.

- Er zijn er ook die het Herdenken van het Nederlandse slavernijverleden helemaal niet zien zitten en vinden dat we dit verleden achter ons moeten laten. Over geschiedenis heeft professor dr. John Henrik Clarke (in leven een vooraanstaande pan Africanist, schrijver en historicus) evenwel gezegd dat: ***het de klok is die mensen gebruiken om hun moment van de dag te vertellen; het kompas om een volk te vertellen waar ze zijn geweest, wat en waar ze nu zijn . Maar het belangrijkste, is de rol van de geschiedenis van een volk waar ze nog naar toe moeten gaan.***
- Er zijn er ook gesignaleerd die goed zijn in het inzetten van mechanismen met als doel verdeel en heers te zaaien. Dit zonder dat ze het zelf door hebben.
- Er zijn er ook die zich al snel schamen wanneer de zwarte Afrikaanse mens het heft in eigen handen neemt om op te komen voor kwesties die te maken hebben met rechtvaardigheid. Dit, terwijl in andere culturen Verzet voor een rechtvaardige zaak juist wordt gewaardeerd. De Nederlandse 'schurken' die slavernij hebben bedreven en mitterij hebben veroorzaakt op zee worden nog steeds als helden beschouwd, terwijl de activiteiten in 2001 door de VN lidstaten als misdaden tegen de mensheid zijn verklaard.

Codjo, Mentor en Present, drie tot slaaf gemaakte vrijheidsstrijders in Suriname werden gemarteld in 1832 totdat de dood op de brandstapel erop volgde. De Nederlandse Politieraad en het Leger werden ingezet om de 'uitspraak' van marteling en moord uit te voeren. Terwijl het Verzet van deze drie helden erop was gericht om, door het stichten van brand in een winkel, voedsel te bemachtigen om te kunnen voorzien in de behoeften van de overige zogenoemde weggelopen tot slaaf gemaakten, die onder het onmenselijk juk van het verwerpelijke slavernijstelsel probeerden weg te komen. **Dit is maar 1 enkel voorbeeld waaruit ook de PIJN blijkt en op 30 juni door Nazaten van de tot slaaf gemaakten is gevoeld toen afgevaardigden van het instituut Politie en Leger een krans mochten leggen bij het Slavernijmonument. Dan sta je echt met mond vol tanden en voor ongelooflijke schut. Ook omdat van de zijde van deze instituten er nimmer woorden van spijt zijn betuigd en excuses aangeboden.**

Burgemeester zo eenvoudig is het. De ontkenning dat er iets wezenlijks fout zit. De ontkenning van het leed, het diepe leed ten gevolge van het optreden van de Politie(raad) en het Leger in opdracht van de Nederlandse staat respectievelijk en de geotrooideerde sociëteit jegens onze tot slaaf gemaakte voorouders. Er moet toch een generatie zijn die namens hen excuses en genoegdoening opeist? Een krans leggen zonder meer is de grootste belediging, disrespect en ontkenning van het aan de voorouders toegebrachte leed die Nazaten van de tot slaaf gemaakten dit Herdenkingsjaar is overkomen. En wie weet waar de Taptoe oorspronkelijk vandaan komt weet ook dat het een door het Leger ingezette instrument was/is. In spiritueel perspectief is de Taptoe ervaren als een ongepaste onderdeel van het programma ook vanwege de misdaden die zijn gepleegd door het instituut Politie(raad) en Leger. Wanneer het LPS het voor het zeggen had dan hadden wij gezegd: de tijd is nog niet rijp voor zo een optreden.

Studies leren dat het verschijnsel schaamte bij de zwarte Afrikaanse mens vooral voortvloeit uit een minderwaardigheidscomplex als het effect van het verwerpelijke slavernij dan wel koloniaal systeem. Als zwarte Afrikaanse mens behoort je je immers te onderwerpen aan dat wat je wordt voorgeschoteld. Het is vooral de jongere Afrikaanse diaspora generatie die in een Eurocentrische omgeving is gesocialiseerd en het middel van protesteren anders ervaren; de

normaalste zaak van de wereld vinden en dus het middel aangrijpen om hun punt te maken. Ook al worden ze door politieautoriteiten het protesteren onmogelijk gemaakt. Het Verzet tegen het verschijnsel zwarte piet is vanaf de jaren 70 van de vorige eeuw ingezet. Het is zichtbaarder geworden sinds de betrokkenheid van de jongere Afrikaanse diaspora generatie. 46 jaar na dato is er nog niets substantieels veranderd in Nederland. Het fenomeen zwarte piet is ingebed in de Nationale lijst Nederlandse Immaterieel cultueel erfgoed. **Dat is precies de Pijn burgemeester waar we het ook over moeten hebben.**

- Maar er zijn ook die over dr. Barryl Biekman de meest rare verhalen vertellen, terwijl vele anderen zijn die met dr. Barryl Biekman wegelopen omdat ze heeft aangetoond waardige strijd te kunnen voeren vooral in het kader van het (internationale) mensenrechtendossier. In dit kader is het dan ook logisch dat zij alles wat geoorloofd is zal inzetten om het gewraakte PISbakbesluit te bestrijden. Een strijd vooral op de manier waarop met één pennenstreek, de geschiedenis van het Herdenken van dit Nederlandse slavernijverleden is ontkracht, om zeep is geholpen.

Burgemeester het is dan ook belangrijk, luidt het advies, om een goede inschatting van de omgevingsfactoren te maken om tot een goede en rechtvaardige oordeelsvorming te komen. Zonder een oordeel te willen vellen over de betrokken ambtelijke staf is onze observatie dat u niet optimaal bent geïnformeerd. Vooral over het proces van de door het NiNsee met relevante betrokkenen gevoerde gesprekken. Onze observatie sinds gisteren is dat u het verhaal vanuit één kant hebt gehoord.

Het PISbakbesluit dat geleid heeft tot de besluitvorming om een splitsing te forceren van de Nationale 1 juli Herdenking heeft voor immense onrust gezorgd. We merken op dat de discussie over dit kernvraagstuk angstvallig wordt vermeden. Het LPS is hier stellig over. We doen niets anders in dit verband dan de wereldgemeenschap te laten weten en zien dat we Integriteit hoog in het vaandel hebben.

Het is belangrijk burgemeester dat het tij wordt gekeerd zodat we kunnen afrekenen met deze SMET op de Nederlandse vaderlandse geschiedenis. Want dat het een SMET is staat buitenkijf. Tot diep in de geleerden van het NiNsee is het mogelijk geweest om te infiltreren door de missie die het Nationale karakter van het Herdenken zou moeten uitstralen met één pennenstreek van de aardbodem te laten verdwijnen. De missie van een instituut dat het Nationale karakter vanwege het historisch besef zou moeten bewaken. Het is hier waar het kernprobleem moet worden aangepakt omdat de nationale en internationale gemeenschap, in het bijzonder de Nazaten van de tot slaaf gemaakten, erop hadden mogen vertrouwen dat de missie van het Herdenken in goede handen van de bestuurders van het NiNsee was. De Stichting NiNsee is door de Nazaten van de tot slaaf gemaakten, vertegenwoordigd in het LPS opgericht om de missie te realiseren. Zij weten dus als geen ander wat de opdracht is geweest. Want als een PISbakbesluit heeft kunnen leiden tot dat wat zich heeft voorgedaan op 30 juni jl. is dan is de vraag wat ons dan nog meer te wachten staat. **Met welke uitverkoopstrategie Nazaten van de tot slaaf gemaakten nog meer zullen worden geconfronteerd?** En als gesteld wordt dat er ook inspraak moet zijn van de Nazaten van de daders in het gebeuren, het reilen en zeilen binnen het NiNsee dan begrijpt u dan al dat Nazaten van de tot slaaf gemaakten op een nog grotere afstand zullen worden gezet. Het is dan ook belangrijk om een analyse te realiseren hoe de rol en de positie van de Nazaten in de verwerking van het Nederlandse slavernijdossier is of beter kan worden ingebed. Het kaderen capaciteitsprobleem binnen het NiNsee moet worden aangepakt. De huidige kwaliteit van functioneren moet onder een vergrootglas worden gelegd. De Nederlandse Staat moet haar verantwoordelijkheid nemen. **Dit zijn belangrijke aspecten die meegewogen behoren te worden**

wanneer over de effecten van het instituut Herdenken en het instituut NiNsee wordt gesproken. Gaan we terug naar af of willen we vooruit? Nemen we genoeg met minder of hebben we recht op kwaliteit? Vinden we dat rondom het monument een betere verfraaiing moet en een kiosk waar informatie en voorlichting kan plaatsvinden of willen we de boel laten zoals het is?

Zo is de vraag hoe het komt dat de gemeenteraad van Amsterdam geen enkele schriftelijke vraag heeft gesteld over de excessen die zich tijdens de Nationale Herdenking op 30 juni hebben plaatsgevonden?

Kortom burgemeester een scala van vragen op grond waarvan een grondig debat verwacht mag worden over het instituut Herdenken van het Nederlandse slavernijverleden zelf. En over de plaats van het instituut NiNsee in de Nederlandse samenleving. Wat het LPS zegt is dat het debat op een hoger peil moet worden gebracht. Op dit moment ervaren we een immens grote vrijblijvendheid. Er wordt gedaan alsof het om een zwart zwart aangelegenheid gaat. Niets is minder waar. Het mag en kan zo niet langer/verder. Dit is het moment dat we onze kans meten grijpen en ons realiseren dat de wortel van het ontstane conflict veel dieper ligt. Dit is het moment voor bezinning en verdieping. Voor een besloten expertmeeting in eerste instantie, gevolgd door een goed georganiseerde inspraakproces. Enkel daarom en alleen is het belangrijk om te gaan voor een Nationale 1 juli HerdenkingsCommissie die minimaal toewerkt naar Eer en Herstel van de Nationale 1 juli Herdenking op de dag zelf. Zoals u hebben verteld, we zijn bereid om het hoofdlijnen document te produceren wanneer u bereid bent faciliteiten ter beschikking te stellen. Dit, onverlet de achteraf draagvlakpeiling die op dit moment door het NiNsee bestuur is ingezet.

Zo kunt u op dit moment al zeggen: *“Is dat echt wat er is gebeurd, een PISbakbesluit dat geleid heeft tot al deze consternatie? Als dat zo is dan is het zaak dat we onmiddellijk ingrijpen en dan maar gelijk overgaan tot de orde van de dag. De Nationale Herdenking bij het Nationaal Slavernijmonument vindt in het vervolg weer plaats op de feitelijke historische datum van 1 juli”*.

We vertrouwen op uw gezond verstand en koesteren de hoop en het geloof dat ons Verzet, onze Strijd niet voor niets is geweest.

Dat u vooral de interventie door middel van dit schrijven naar waarde zal weten in te schatten.

Verblijven,
Met vriendelijke groet
Hoogachtend,
Mevrouw Dr. Barryl A. Biekman
Voorzitter Landelijk Platform Slavernijverleden